

**ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ
ЗАСТОСУВАННЯМ ЕЛЕКТРОННИХ РЕСУРСІВ НА КАФЕДРАХ
ТЕРАПЕВТИЧНОГО ПРОФІЛЮ МЕДИЧНОГО ВНЗ**

Катеренчук І.П.

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

Висвітлюються актуальні проблеми впровадження комп'ютерних технологій на терапевтичних кафедрах медичного ВНЗ. Аналізуються переваги і недоліки впровадження комп'ютерних технологій та обґрунтовується найбільш оптимальний варіант їх використання.

Ключові слова: комп'ютерні технології, навчальний процес

Електронні ресурси, тісно пов'язані з інформаційними технологіями, все більше впроваджуються в освітній процес. Цьому процесу більшою мірою сприяють зовнішні чинники, пов'язані з постійно зростаючою інформатизацією суспільства і потребою ринку праці у фахівцях, які можуть вирішувати завдання, що належать до різних галузей знань, і мають навички пристосування до швидкої зміни трудових операцій. У зв'язку з цим акцент у професійній медичній освіті поступово зміщується від передачі кваліфікації як формально підтвердженого дипломом набору знань до передачі набору компетенції.

До внутрішніх факторів, що сприяють розширенню застосування електронних ресурсів у освіті, належать збільшення кількості сучасної комп'ютерної техніки та програмного забезпечення у медичних вишах, прийняття державних і міждержавних програм інформатизації освіти, поява доступу вишів до мережі Internet, упровадження в ролі підсумкової державної атестації тестового ліцензійного іспиту, проведення модульного контролю, в тому числі у формі комп'ютерних тестів, поява досвіду роботи викладачів з інформаційними технологіями.

У більшості випадків використання електронних ресурсів має позитивно впливати на інтенсифікацію праці викладачів, на ефективність навчального процесу студентів. Пріоритетним напрямом у навчанні інформаційним

технологіям освіти має стати перехід від навчання технічним і технологічним аспектам роботи з комп'ютерними засобами до навчання коректному змістовному формуванню, відбору і доречного використання освітніх електронних видань і ресурсів.

Натомість наявні сучасні можливості використовуються не повною мірою. Гонитва за покращенням підготовки студентів до успішного складання ними тестового ліцензійного іспиту «Крок-2» призвели до того, що контроль знань студентів перетворився в одну з першорядних складових навчального процесу. Більше того, студенти, намагаються візуально запам'ятати правильну відповідь на ситуаційну задачу, не вдаючись до розуміння суті проблеми, викладеної в клінічній задачі.

Зважаючи на наявність практично в кожного студента носіїв інформації (комп'ютерів, планшетів та ін.), відпадає потреба роботи студентів у комп'ютерному класі. Студент має можливість самостійно працювати з базою даних та проводити самоконтроль підготовки до складання тестового іспиту. Викладач повинен виступати в ролі консультанта в разі виникнення в студента запитань щодо обґрунтування правильної відповіді.

Нині першочерговими завданнями упровадження інноваційних комп'ютерних технологій є такі напрями: підготовка електронних підручників і посібників; формування навчального ресурсу студента (навчальні плани, програми, розклад занять, методичні вказівки до практичних занять і лекцій та ін.) із можливостями дистанційного їх використання (через мережу Інтернет).

На наш погляд, сучасний педагог має одночасно володіти знаннями нових технологій у своїй професійній діяльності. У зв'язку з цим можна виділити провідні напрями підготовки викладачів у застосуванні електронних ресурсів у освіті: ознайомлення з позитивними і негативними аспектами використання електронних ресурсів у навчальному процесі; формування уявлення про роль і місце електронних ресурсів у інформаційному суспільстві, про можливості ефективного застосування технологій зберігання та передачі інформації; оволодіння загальними методами впровадження електронних

ресурсів у навчальний процес, способами контролю та вимірювання результатів навчання; формування знань про вимоги, що пред'являються до електронних ресурсів, основні принципи оцінки їхньої якості; навчання викладачів стратегії впровадження електронних ресурсів у освітній процес.

Слід зазначити, що інформатизація навчання студентів вишів повинна спиратися на єдиний підхід, у рамках якого виділяються засоби інформатизації, що розглядаються як освітні електронні видання, та ресурси, до яких пред'являється єдина система вимог якості. В одному електронному виданні необхідно виділяти інформаційно-довідкові матеріали, інструменти створення та обробки інформації, керівні структури. Електронне видання може бути виконане на будь-якому електронному носії, а також обов'язково має бути опубліковано в мережі освітнього закладу з метою отримання доступу до нього більш широкого кола студентів.

Електронне видання, призначене для навчання, має містити систематизований матеріал із відповідного розділу, забезпечувати можливість творчого й активного опанування знаннями, вміннями та навичками в цій галузі, відрізнитися високим рівнем виконання, повнотою інформації, якістю методичного інструментарію, якістю технічного виконання, наочністю, логічністю і послідовністю викладення.

На наш погляд, прийнятні два підходи до впровадження електронних ресурсів у освітній процес. Один із них пов'язаний із тим, що електронні ресурси є підтримувальними засобами навчального процесу в рамках традиційних методів сформованої системи освіти, виступаючи засобом інтенсифікації навчального процесу, індивідуалізації навчання і часткової автоматизації роботи педагогів. Інший підхід пов'язаний із суттєвим переглядом змісту освіти, включаючи методи і форми організації навчального процесу. У рамках цього підходу необхідна побудова цілісних курсів, заснованих на використанні змістового наповнення електронних ресурсів у окремих навчальних дисциплінах. При цьому знання, вміння та навички в

цьому випадку розглядаються не як мета, а як засіб розвитку особистості студента.

Позитивні аспекти використання електронних ресурсів у навчальному процесі такі: вдосконалення методів і технологій формування змісту освіти; принципово нова побудова і виклад матеріалу, що дає можливість інтенсифікувати освітній процес, знизити навантаження на студента; підвищення ефективності навчання за рахунок його індивідуалізації та диференціації, використання додаткових мотиваційних важелів; організація нових форм взаємодії в процесі навчання; зміна змісту і характеру взаємодії студента і викладача; вдосконалення механізмів управління системою освіти.

Поряд із позитивними є низка негативних аспектів упровадження електронних ресурсів у навчальний процес: скорочення соціальної взаємодії і спілкування, як студента з викладачем, так і студента з хворими, обмеження формування клінічного мислення; труднощі переходу від знакової форми представлення знання на сторінках підручника до системи практичних дій, що мають логіку, яка відрізняється від логіки організації системи знаків.

Слід пам'ятати, що якщо студенту одночасно демонструють інформацію різних типів, він відволікається від одних типів інформації, аби встежити за іншими, в результаті пропускає важливу інформацію, а використання засобів інформатизації часто позбавляє навчати - екпортувати можливості проведення реальних дій власноруч.

І найбільш важливим аспектом є координація застосування електронних ресурсів на державному рівні, у ВНЗ і на кафедрі, підготовка якісної продукції висококваліфікованими спеціалістами, матеріальне і моральне заохочення підготовки електронних підручників та інших носіїв інформації та недопущення появи низькопробного продукту в гонитві за кількістю, а не за якістю.

Список використаної літератури

Арзуманова // Известия Российского государственного педагогического университета им. А.И. Герцена. — 2009. — Вып.13. — С.86—91.

2. Горбунова Л. И. Использование информационных технологий в процессе обучения // Л. И. Горбунова, Е. А. Субботина // Молодой ученый. — 2013. — №4. — С. 544—547.

3. Христочевский С.А. Электронные мультимедийные учебники и энциклопедии / С.А. Христочевский // Информатика и образование. — 2000. — № 2. — С.71—76.

4. Ставрева-Веселиновска С. Проблемы использования информационно-компьютерных технологий как средств в учебном процессе / С. Ставрева-Веселиновска, С. Кирова // Вестник по педагогике и психологии Южной Сибири. — 2013. — №4. — С. 25—29.